

Ur Vifolka härads dombok

*Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt
avskrivet av Henrik Mosén*

Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna

s 177, **1616 den 5 april**, laga ting vid Liunga övervarande ädle och välb Swen Some till Gothewijk häradshövdingen, samt häradsfogden Peder Erichsson

Nämnden – Ut Supra

s 177

Samma dag tingställdes Erland i Ulga vilken hade huggit tummelfingren av sin granne Peer b.d och kluvit så handena mitt itu. Fälltes efter det 4 Cap Såram.B.n till 12 mkr för såramålet till treskiftes och 7 mkr för lytet målsägandens ensak.

s 177

Niels Peersson i Sperringe hade fält rå ek, fälltes till 40 mkr H.F.Nde allena.

s 177

Bencht Erichsson i Skonebärga fräse, hade besovit sins faders legopiga Karin b.d och icke till äkta taga ville. Fälltes till 40 mkr sin husbonde greve Magno och härade samt hhövdinge 12 mkr.

s 177-178

Peer Karlsson i Egby hade tillfogat Håkon Byrgesson i Tyttorp ett köttår i huvudet och tu yxhammars slag på ryggen. Fälltes där före till 12 mkr till treskiftes, sin husbonde målsäganden och härade p.

s 178

Lasse i Skorteby fräse, hade gjort Peer Månsson i Gulesta fulsår, N ett holstying med en kniv. Fälltes till 20 mkr efter det 6 Cap Såram.B.n. Förskontes till 18 mkr välb Swen Ribbing målsägande och härade pp.

s 178

Swen i Skorteby fräse hade givit Jöns Månsson i Harg ett yxhammars slag. Fälltes till 3 mkr.

s 178

Anders i Himmelsby gick sin lag själv sjätte, för Lasses bagga i Torpa. Lagmän: Per i Fiesta, Lasse i Frösta, Peer i Skränge, Måns i Tolsta och Lasse Persson i Frösta.

s 178

Niels i Spällingatopta hade slaigt Håkons hustru i Fietemo 6 slag med en yxhammar. Avsades efter det 10 Cap Såram.B.n till 18 mkr till 3skiftes.

s 178

Jöns i Spällingetompta hade slagit Håkons pojke 2 pustar med en stafuers enda. Fälltes till 6 mkr sin husbonde herr Gabriel Oxenstierna d__.

s 179, **1616 den 3 juni**, laga ting vid Liunga, övervarande häradshövdingen ädle och välb Swen Some till Götewijk samt häradsfogden välaktat Peder Erichsson

Nämnden – Ut Supra

s 179-180

Samma dag begärade de bönder i Swäss samt de som bo uti Wimpne ena laga syn uppå ena äng som ligger till Gudhem, uti den acht och mening att de henne under deras skatt vinna ville ifrån för.na Gudhem. Då sköts denna sak till de tolv edsvorna, om de kunna där någon syn uppå hålla? Så alldenstund för.ne äng hav.r legat till Gudhem över hundrade år och ingen människa vet annat säga. Därför höllo de sig vid det första Cap uti Jordabalken, och dem synona i så måtto för deras personer förvägrat.

Härmed ville de sig ingalunda åtnöja låta utan änteligen ville hava syn, såframt de sina hhövdinge ränto utgiva skulle. Då bödz dem laga uad? av ___ det 37 Cap Ting.B. med de ville och där icke undergå.

s 180

Arfuid i Fragsta räthare? bekom dom på jungfru Margreta Lilies vägnar, att Niels i Ulga skall återgiva den ko som han tog till lego av honom fem år sedan, och en spän råg för vars år han haver henne borde haft efter det 8 Cap ___B.

s 180

Oluf i Gothelösa hade tillfogat sin granne Ingewald ett köttssår i huvudet och en blånad på armen. Fälltes till 9 mkr till treskiftes.

Och lades honom ett vite före, för sina hustru skull som han illa medf__plägar, at om han slue henne lamma eller lytte tå skall han böta ett par oxar eller 12 dal.r penningar.

s 180

Peer Månsson i Sperringe hade huggit ena halvrå ek på sina ägor. Fälltes till 40 mkr. Där av skogsvaktaren 10 mkr.

s 180-181

”Lasse i Torpa hade för Någon tijd sedan skutit sin egen hustru ihiäl, som han satt wid sitt bord och drack med en fogleskytta. Tog så skyttens bysso, höll henne åth dörrenne i öfuermod, och trychte till och icke bätter hände, än at lodet gick egenom dörren och fastnade uthi hennes låår, som uthe stod och hade welat låtit up dörren och gångit ihnn. Lefde thär efter i half tridie wiku. Så aldenstund the tolf höllo thz med sin Eed at thet war rättan wåde, och icke hans willie. Der före fältes han till 20 mkr, efter thz 2 Cap Dråp.Bll. then dödes syster H. Lucia i Bragsta allena. Och 20 mkr konunge och härade för sitt öfwermod.”

s 186, **1616 den 6 november**, laga ting vid Liunga, övervarandes välaktat Peer Erichsosen häradsfogden

Nämnden

Joel i Bredegården	Lasse i Skoneberg
Oluf i Hultersta	Måns i Westerlösa
Erich i Skoneberg	Jöns i Skoneberg
Peer i Drusetorp	Sone i Wimno
Måns i Bragsta	Knut i Målan
Amund i Gustingsbo	Håkon i Gudhem

s 186

Samma dag gåvo de tolv besked om en syn de hade hållit på Hemings ägor i Hultersta efter höge överhetens befallning. Således att han icke haver en fro__ mon bredare eller längre, uti åker och ängomål, än någon utav alla hans grannar, och likväl utgör fem spann mera än någondera. Orsaken här till sägs vara att en man hade trängt en annan i samma gård, och utlovat så mycket mer på det han sin andra fördriva kunde. Härpå bekom för.da Heming häradsbrev.

s 187

Niels i Ludda i Gammalkils S kärade till Ingåldh i Frosta att han för någon tid sedan hade överylat honom med hugg och slag, och tillfogat honom fyra blånader och blodvite. Fälltes för ty före.ne Ingålder till 3 mkr för åkommo varje, efter det 10 Cap Såram.Bl. Sin husbonde välb Åke Oxenstierna målsäganden härade och hhövdinge.

s 187

Förb.te Ingelder stod och för rätten och bekände så nu som ofta tillförende att han hade besovit Olufz dotter i Ludda för än hon blev fäst vid Olufz son i Kulsta Måns b.d, men hon nekade här hart till, och han jakade. Dock omsider bekände hon sig fuller hava legat när honom, dock icke annars än på äronens vägna. Stod och fadern för rätta och till böd sig vilja henne värja med en 12 manna ed för samma tilluåling. Nu spordes nämnden vad de härom dömma ville eller kunna. De svarade att de för deras personer icke kunna henne alldeles fria, alldenstund hon stod och bekände sig många gånger hava legat när honom. Så på det bägge parterna måtte bättre sig besinna och hugxa? uppsattes det till nästa ting.

s 188

Sedan talades för.n Ingelder till för en annan pigo han hade med barn rått och icke till äkta taga ville. Fälltes förty till 40 mkr sin husbonde härade och hhövdinge.

s 188

Tingfördes samma dag en backestugo karl Lasse Peersson b.d under välb Swen Somes försvar, vilken hade samt med sin stallbroder Jons b.d hade förlidna söndags natt gångit till Högby, och stulit en oxa ifrån en bonde Anders b.d och kört honom hem till sitt, ihjälslagit och flått. Sedan kom bonden efter i hampa och häl och fann tjuvarna på oxan, ristanes och slitandes, d__ gripo de till värn och sargade illaa, dem som efter kommo, den ena fingo de fatt, nämligen Lasse men den andre kom till skogen. Så alldenstund för.ne Lasse så bar och åtagin var därför avsades honom domen efter det 2 Cap Tjuva.B. till galgen. Lösöre ingi.

s 188-189

Tingställes och samma dag en knekt under landfanan Lasse Suensson b.d vilken hade stulit 2 stycken får ifrån Anders i Wijsta, ett får ifrån Anders i Lundby, ett får ifrån Håken i Blagsta och ett ifrån Joen i Soknedal, vilket han uppenbarligen in för rätten bekände. Därför avsades honom domen efter samma Capitel Ad Cruem Lösöron hade varken han eller sin [hin?] andre, utan många barn.

s 189

Ställes för rätten Matz Andersson, tjänar Byrge i Bredegårde frälse, och anklagades av Oluf i Klubbarp att han hade tillfogat honom 2 styng med en kniv genom armen. Fälltes till 40 mkr för både åkommorna, efter det 6 Cap i Såram.Bl. Item några blodvitt med samma kniv. Skulle hava bött 3 mkr för varje åkommo särdeles, men efter han var en fattig karl förskontes han till 6 dal. till 3skiftes för såramålen och 12 mkr för lytet, efter hans fingrar krupne voro, målsägandes ensak.

s 189

Karl i Nybble hade slagit sin granfruno Kirstin tre blånader. Fälltes till 9 mkr efter det 10 Cap Såram.B.n.

s 189

Peer i Östra gården i Wijby fäste en tiuggemana ed till nästa ting, att varken han eller hans sällskap icke hade hembracht Mattheses so i Ryd.

s 190

Erich Aruidzson i Gofarp hade begått Lasse styvdott.r Sigrid b.d och tager henne icke till äkta. Fälltes till 40 mkr kong: härade och hhövdinge.

*Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt
avskrivet av Henrik Mosén*

Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna
